

P67

بررسی اپیدمیولوژیک روند ۱۵ ساله تب بازگرد آندمیک در استان اردبیل از سال ۱۳۷۶ لغایت ۱۳۹۱

منوچهر براک^۱، داریوش امدادی^۲، سیده نگار مدرس صدرایی^۳، قادر زکی پور^۴

۱. عضو هیئت علمی و فوق تخصص عفونی اطفال (دانشیار) و معاون بهداشتی دانشگاه ، ۲. کارشناس مسئول بیماریهای واگیر استان ، ۳. مسئول آزمایشگاه بهداشت استان ، ۴. معاون فنی مرکز بهداشت استان

مقدمه و اهداف: تب بازگرد آندمیک (تب راجعه کنه ای) یک بیماری باکتریایی از جنس بوریلیا بوده که انسان از طریق گزش کنه های خانواده آرگازیده (کنه های نرم) از جنس اورنیتودوروس و گونه تولوزانی به آن مبتلا می شود. تب بازگرد آندمیک از بیماریهای مهم بومی ایران می باشد و بیشترین مطالعات بر روی این بیماری در دنیا از ایران گزارش شده است. در حال حاضر در ایران از ۱۱ استان کشور این بیماری گزارش می شود که مهمترین آنها استانهای اردبیل، همدان، زنجان، کردستان و قزوین می باشد. استان اردبیل از نظر انتقال محلی بیماری تب بازگرد کنه ای در کشور سابقه دیرینه دارد و کانونهای آندمیک بیماری بترتیب در شهرستانهای خلخال، کوثر، نیر و حتی اردبیل متمرکز است.

روش تحقیق: این بررسی به روش توصیفی است و کلیه گزارشات موارد تشخیص میکروسکوپی تب بازگرد آندمیک در استان تفکیک شهرستانهای خلخال و کوثر طبق دستورالعمل کشوری مراقبت تب بازگرد آندمیک به تعداد ۶۲۷ مورد جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: تعداد موارد بیماری از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۱ بترتیب ۱۹-۱۱-۶۷-۱۳۲-۱۲۴-۱۲۰-۵۶-۴۴-۲۲-۱۴-۶-۴-۲-۱ و ۱ مورد بوده است. در سالهای ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ کلیه موارد گزارش شده از بخش خصوصی بوده است. از سال ۱۳۷۸ با ادغام نظام مراقبت بیماری در سیستم شبکه در شهرستانهای آندمیک، گزارش بخش دولتی بویژه در خانه های بهداشت فعال شد بطوریکه گزارش موارد بیماری از صفر درصد در سال ۱۳۷۷ به ۷۷٪ از کل موارد در سال ۱۳۸۰ افزایش یافت. از تعداد کل موارد ۵۲٪ مونث و ۴۸٪، از نظر سکونت ۹۴٪ روستا و ۶٪ شهر، از نظر گزارشدهی ۷۰٪ سیستم شبکه و ۳۰٪ بخش خصوصی می باشد. از نظر فصل انتقال بیماری بیشترین موارد مثبت در ماههای تیر، مرداد، شهریور بترتیب به تعداد ۱۱۹-۱۵۳-۱۲۸ نفر بوده است که پیک انتقال بیماری در مرداد ماه می باشد. از نظر گروههای سنی ۹-۰ سال ۵۸٪، ۱۹-۱۰ سال ۳۰٪، ۲۹-۲۰ سال ۹٪، ۳۹-۳۰ سال ۲٪، بالای ۴۰ سال ۱٪ می باشد.

نتیجه گیری و پیشنهادات: با توجه به شیوع بالای بیماری در مناطق روستایی که شغل دامداری دارند و همچنین ۸۸٪ موارد در گروه سنی زیر ۲۰ سال (سنین مدارس) گزارش شده است و همچنین برنامه ادغام مراقبت و گزارشدهی بیماری در سیستم شبکه بویژه در مناطق آندمیک در استان در جهت کاهش موارد بیماری موثر بوده است. لازم است این برنامه در سایر مناطق آندمیک کشور ادغام و برنامه های بیماریابی، آموزش و اطلاع رسانی در مناطق روستایی از طریق خانه های بهداشت بویژه برای دانش آموزان تقویت و تشدید گردد.

کلمات کلیدی: تب بازگرد، بوریلیا، اردبیل، سیستم شبکه